

September 2026

Nyhetsbrev hösten 2026

Hej!

Ett år av stora förändringar går mot sitt slut. Den 1 juli skedde omfattande lagändringar i föräldrabalken som berör både vårt uppdrag som tillsynsmyndighet och ditt uppdrag som ställföreträdare. Syftet med lagändringarna är att stärka huvudmannens ställning, tydliggöra uppdraget för gode män och förvaltare samt att förbättra tillsyn och kvalitet i överförmyndarverksamheten. Några viktiga ändringar att känna till:

Stärkt ställning för huvudmannen

Ställföreträdaren ska beakta sin huvudmans vilja eller förmodade inställning när uppdraget utförs och alltid handla på det sätt som bäst gagnar huvudmannen, samt kunna motivera sina beslut utifrån sin huvudmans önskemål och behov. Det innebär att ställföreträdaren måste ha god kännedom om sin huvudman och en fungerande dialog antingen med huvudmannen eller exempelvis personal, för att kunna förvissa sig om vilka behov eller önskemål som huvudmannen har. Det har också införts en skyldighet för ställföreträdare att löpande informera sina huvudmän om uppdraget och de åtgärder som vidtas, under förutsättning att huvudmannens hälsotillstånd medför att det är lämpligt att sådan information lämnas.

Överförmyndaren är första instans för ansökningar

Tidigare var det tingsrätten som beslutade om anordnande, ändring (jämkning) och upphörande av godmanskap. Från den 1 juli är överförmyndaren första instans och prövar alla ansökningar i otvistiga ärenden. Ärenden som är tvistiga prövas fortsatt av tingsrätten, detsamma gäller förvaltarens ärenden.

Ändrade begrepp

Bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för person har ersatts med ekonomiska angelägenheter och personliga angelägenheter. Ärenden som anordnats (eller inletts vid tingsrätten) före den 1 juli har kvar de äldre omfattningsbegreppen, medan ärenden som anordnats efter den 1 juli har nya omfattningar. Det innebär att det under lång tid kommer att finnas uppdrag som har kvar de äldre begreppen. Innebörden i praktiken av de olika omfattningarna är dock samma. Det som tidigare kallades bevaka rätt finns inte kvar som en enskild del av uppdraget, utan anses ingå i ekonomiska och/eller personliga angelägenheter.

Redogörelse blir års- och slutberättelse

Så gott som alla överförmyndarkontor har tidigare begärt in en redogörelse från dig som är god man eller förvaltare. Från och med den 1 juli ska du i stället lämna en årsberättelse senast den 1 mars varje år, och en slutberättelse i samband med att ditt uppdrag har upphört. Års- och slutberättelsen är obligatorisk. Den är, tillsammans med årsräkningen, det viktigaste verktyget för vår tillsyn. Med anledning av lagändringarna innehåller års- och slutberättelsen fler frågor än den tidigare redogörelsen och det är viktigt att du besvarar alla frågor. Precis som årsräkningen ska berättelsen ge en aktuell bild av uppdraget under året/perioden.

Ökad tillsyn och fler kontrollmöjligheter

Överförmyndarens tillsyn har tidigare varit huvudsakligen kopplad till den ekonomiska förvaltningen, men med de nya lagändringarna tydliggörs att tillsynen omfattar *hela uppdraget*. Det innebär att vi numera kan begära fler handlingar, förelägga om kompletteringar och förena föreläggandena med vite. Reglerna syftar till att skapa ett mer rättssäkert, tydligt och individanpassat ställföreträdarskap där huvudmannens rätt till delaktighet och välbefinnande står i centrum.

Mitt Wärna – digital redovisning

Som god man eller förvaltare kan du använda dig av Mitt Wärna för att lämna din redovisning digitalt. Mitt Wärna är sammanlänkat med vårt ärendehanteringssystem Wärna Go, vilket gör att vi kan kommunicera om redovisningen direkt mellan programmen genom att till exempel begära komplettering om något saknas till årsräkningen. Här nedan kan du läsa mer om Mitt Wärna om du vill börja använda det. Vi har under årets granskningsprocess märkt att de redovisningar som lämnas via Mitt Wärna får en mer effektiv och snabb hantering eftersom kommunikationen mellan oss och ställföreträdaren går snabbare. Just nu är samtliga årsredovisningar som inkommit via Mitt Wärna färdiggranskade gällande år 2025. När det gäller de årsräkningar som inkommit i fysisk form har vi för närvarande cirka 18% kvar att granska.

[Mitt Wärna - Kom igång | Kunskapscenter - Pinea](#)

Följande länkar innehåller viktig information för dig som ställföreträdare

[Anhöriga och ställföreträdare | Pensionsmyndigheten](#)

[Bra att veta för dig som är god man eller förvaltare - Försäkringskassan](#)

[God man, förvaltare eller förmyndare | Skatteverket](#)

Vi vill också tipsa om RFS – riksförbundet frivilliga samarbetare som är en ideell sammanslutning av lokala föreningar med medlemmar som har lagreglerade frivilliguppdrag. På RFS hemsida finns värdefull information för dig som är god man eller förvaltare. De erbjuder också forum för erfarenhetsutbyte och nätverksträffar på olika orter i landet. Med anledning av att huvudmannens delaktighet ges särskild fokus i lagstiftningen vill vi särskilt tipsa om materialet *Rätt att delta – med stöd av ställföreträdare*.

[Rätt att delta-med-stod-av-stallforetradare - RFS](#)

Besökstider

För att vi ska kunna hjälpa dig på bästa sätt när du besöker oss är det önskvärt att du bokar din tid i förväg. Vi har allmän besökstid på kansliet i Hedemora på torsdagar mellan klockan 10.00 – 12.00, men kan inte garantera att en specifik handläggare finns tillgänglig eller att vi har tid för längre möten om du inte har bokat en tid i förväg.

Vi har också allmän besökstid den första onsdagen i månaden i Avesta klockan 10.00 – 11.30, i Norberg klockan 13.00 – 14.00 och i Fagersta klockan 14.30 – 16.00. Det går också bra att boka tid för möte i någon av samverkanskommunerna under andra tider.

Med vänliga hälsningar, V-Dala överförmyndarkansli